

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۴/۱۸

یونس نگاه

ترازوی تزویر طالب

در شهر کابل بسیاری آدم‌هایی که میان سبدهای آشغال نان خشک و پسمانده برنج می‌جویند. پسمانده هتل‌ها، نان خشکی که بعد از روزها گردش در کراچی‌ها، آفتابزدهگی، ماندن در زیرزمین‌ها و پسخانه‌ها به جای آخور موآشی دوباره به ترازوها برگشته فروخته می‌شود، بخش قابل توجه غذای محرومان آن شهر است. پسمانده هتل‌های کلان گاهی در رستوران‌ها و هتل‌های کوچک بازتوزیع و فروخته می‌شود. خوراک چنان کمیاب است که تازمگی و پاکي آن برای بخش بزرگی از جامعه نمی‌تواند دغدغه باشد. حفظ‌الصحه مواد غذایی در سراسر زنجیره عرضه رعایت نمی‌شود و متأسفانه کیفیت خوراکی‌ها بسیار پائین است.

در سیستم انتقال، ذخیره و بسته‌بندی خوراک، میوه و سبزی حداقل امکانات وجود ندارد. استفاده از سردخانه و موترهای یخچالی رایج/میسر نیست، برق و آب و سیستم فاضلاب وجود ندارد.

مواد خوراکی از کشورهای دیگر با کیفیت بسیار پائین وارد می‌شود. خلاصه به دلیل فقر، بی‌دولتی و نبود امکانات زیربنایی، معیارهای معیشتی و بهداشتی در کشور چنان پایین است که به هر گوشه‌اش نظر بیندازی، با وضعیت نگران‌کننده مواجه می‌شوی.

از این رو، مساله اصلی شهر کابل و کشور ما رعایت حفظ‌الصحه نیست، بلکه رعایت قانون است.

مساله نبود دست‌کش نیست، بلکه نبود دولت است. مشکل وجود مگس و موی در آرد نیست، بلکه وجود دیوهایی است که در سایه شومشان گندم نمی‌روید، فرصت شغلی میسر نمی‌شود و آرد کمیاب شده است.

در این روزها شاروالی کابل زیر اداره طالبان کمپین مزورانه‌ای را زیر نام ارزیابی حفظ‌الصحه و تنظیم قیمت‌ها راه انداخته است تا گویا مشکل گران‌فروشی و ناپاکی را در مغازه‌ها، رستوران‌ها و مراکز تهیه و تولید مواد خوراکی رفع کند.

در حالی که خود آن گروه منبع و عامل مشهور ناپاکی، فریبکاری و گرسنه‌گی است. حفظ‌الصحه با تبلیغ و تادیب به میان نمی‌آید، بلکه با آگاهی، دسترسی به منابع، فراوانی، آموزش و حکومت‌داری سالم میسر می‌شود. شهری که برق پایدار، ذخیرمگاه‌های یخچالی، بردفت، تشناب، آب آشامیدنی و مهم‌تر از آن فابریکه و فرصت شغلی نداشته باشد، حاکمانش نان را مسوولیت خدا تبلیغ کنند، پاکیزمگی را معادل اطاعت طالبانی بخوانند، مکتب و تعلیم را تکفیر کنند، تحصیل‌کرده‌گان را شکنجه و توهین نمایند، در آن شهر اگر همه ماموران و جنگ‌جویان «امارتی» تفتیش شوند، باز هم نمی‌توان غذای سالم و معیاری را به دست‌خوان مردم رساند.

بدتر از آن، مقام‌ها و مجریان طالب با اصول صحی آشنا نیستند و با شیوه زندگی، پوشاک و رفتارشان الگوهای ناسالم زندگی شده‌اند. آنان در دفاتر خود تا سطح ریاست‌الوزرا تفدانی نگه می‌دارند، با پای بی‌جوراب و چپ‌کپوش هر جا گشت‌وگذار می‌کنند، در مساجدشان استفاده از صابون و مایع دست‌شویی رایج نیست و بیشترشان بعد از استنجا دستان خود را با صابون نمی‌شویند، موی ناشسته و غیرصحی دارند و به هر گوشه زندگی‌شان نگاه کنی، نشانه‌های عقب‌ماندگی بهداشتی و نشانه‌های بی‌خبری از زندگی مدنی را می‌توان آشکارا دید.

کمپین چنین افرادی برای پاکیزمگی شهر و آموزش آداب زندگی، تزویر و تبلیغات فریبکارانه است. مهم‌تر از این، دستگاه و اداره مدعی اصلاح جامعه، باید خودش منبع شر و آلودگی نباشد. نیرویی که با سیاست‌هایش محرومیت و نادانی را در جامعه تکثیر می‌کند و مانع ترقی و آرامش می‌شود، نمی‌تواند با قلب و ذهن مردم رابطه برقرار کند و حمایت جامعه را برای تطبیق برنامه‌های اجتماعی مثبت به دست آورد. بازاریان از آنان دورویی و تزویر می‌آموزند، راه فرار از دستور و قواعد را پیدا می‌کنند، اما تغییر نمی‌کنند.

کنترل وزن و گران‌فروشی نیز با روش طالبانی ممکن نیست؛ چرا که گروه طالبان خود مشغول زورگیری است. نیرویی که ترازوی قانون را شکسته و با میله تفنگ اعلام کرده باشد که جز فرمان و سلیقه طالب هیچ ترازویی برای تشخیص نیک و بد وجود ندارد، چگونه می‌تواند مغازه‌به‌مغازه سر زده و وزن و قیمت اجناس را نظارت کند؟ گروهی که در گرفتن عشر جبری از اموال مردم، انحصار مقام‌های دولتی و عواید ملی، تخصیص بودجه و تعیین مالیات هیچ‌گاه با مردم مشوره نکنند و به هیچ مرجعی پاسخ نگویند، چگونه می‌تواند انصاف را در بازار رایج سازد؟ با ترازوی تزویر، نمی‌توان انصاف و عدالت را تامین کرد.

د پائو شمیره: له 1 تر1

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پزوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولی